

ydes til vore Gaardejere, som holde slette Karlekamre, uhyggelige og sundhedsfarlige, hvor gennem Aarene Hundreder og atter Hundreder af Karle og i mange Tilfælde ogsaa Piger som Følge af de slette Forhold ere blevne angrebne af Tuberkulose. Man kan ogsaa sige, at dette Tilskud er et Tilskud til en Del af vore Dampskibsredere, som byde de arbejdende Sømænd, Fyrbødere og Matroser skandaløse Lokaler at bo i. Saaledes kunde man for enkelte, ja for mange af de Konti, det ærede Medlem regnede op, vise, at i Virkeligheden ere de Tilskud, som ydes af det offentlige til sociale Formaal, lige saa meget Tilskud til de rige og velhavende. Der er f. Eks. en Mængde haardt arbejdende Kvinder, som kun tjene en Krone om Dagen — der er mange, der ikke tjene mere, og der er nogle, der tjene mindre. Det anses for en høj Løn paa Landet, at f. Eks. en Malkekone eller en Vaskekone tjener 1 Kr. 25 Øre om Dagen, og det er da indlysende, at en saadan Kone, for at hun og hendes Børn skulle kunne leve, maa henvende sig til det offentlige. Skal der da derfor rettes en Bebrejdelse mod hende? Har hun Anledning til at sige Staten og Kommunen Tak, fordi der ydes hende Hjælp af det offentlige? Maa hun ikke rette de skarpest mulige Bebrejdelser mod Samfundslovgivningen, som tolererer, at det er muligt, at de rige udbytte de fattige, saa at disse ikke kunne leve, men ere tvungne til at gaa til det offentlige, til Kommune og Stat, for at faa Hjælp? Jeg paa- staar, at de fleste af de Penge, der gives ud til sociale Formaal, ere ikke andet end et Supplement til den elendige Arbejds- løn, som gives de fattige Arbejdere her i Landet, og man maa derfor i mange Tilfælde betragte dem som et Tilskud til de rige og velhavende i Stedet for til de fattige.

I øvrigt skal jeg ikke udtale mig om hele denne Sag ved denne Lejlighed. Der vil kunne blive Anledning dertil ved anden Lejlighed. Jeg har kun fundet mig foranlediget til at fremkomme med disse Bemærkninger som en Replik til de to ærede Medlemmer for Københavns 4de Valgkreds og fra Esbjerg.

Kvist: Det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Rode) og det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) have fremsat en Del Udtalelser, hvoraf man maa drage den Slutning, at den Forhøjelse af Ølskatten, som her er foreslaaet, vil rumme en alvorlig Fare for Ølbryggeriet. Det forbauser mig

at høre en saadan Udtalelse fra de to ærede Medlemmer, thi det er temmelig sikkert, at det ærede Medlem for Vejle Amts 1ste Valgkreds (Johs. Jensen) har Ret i sine Betragtninger, naar han siger, at den forhøjede Skat, der her bliver paalagt Ølproduktionen, vil blive paalagt dem, som nyde Øllet. Det vil ikke blive Ølbryggerierne, som komme til at bære den. Men selv om vi bortse fra det, synes jeg ikke, der er nogen Grund til at nære Ængstelse for Bryggerierne, saa længe Bryggeriaktier staa i en saa høj Kurs som 190. Den Ængstelse, de to ærede Medlemmer have tilkendegivet, er vist ret utidig. Der er ingen Grund til at beklage Bryggerierne, og der vilde heller ikke være nogen Grund til at beklage dem, selv om de bleve saaledes stillede, at de ikke fandt nogen Fordel ved at brygge det skattepligtige Øl. Jeg tror, det vilde være en Lykke for Samfundet, om Bryggerierne gik over til at producere de mindre alkoholholdige Ølsorter.

Naar der er talt om, at den foreslaaede Skat vilde indskrænke Forbruget af skattepligtigt Øl og af Spiritus, forekommer det mig, at i den Retning skulle vi ikke nære store Forventninger. Jeg tør ikke benægte, at en forhøjet Skat muligvis vil indskrænke Forbruget noget, men jeg tror i alt Fald, det vil blive saa forsvindende, at man kan se bort fra den Side af Virkningerne af den foreslaaede Ølskat. Nej, vil man for Alvor søge at indskrænke Alkoholforbruget og dets sørgelige Følger for vort Samfund, synes jeg, at Erfaringen ikke alene i Danmark, men ogsaa i andre Lande klart viser, i hvilken Retning man skal gaa. Den Vej, man maa gaa, naar man vil bort fra de Ulykker, som de berusende Drikke føre ind over vort Samfund, er Oplysningens og Lovgivningens. Maalet kan ikke naas ad Oplysningens Vej alene. Man maa huske paa, at Fremme af Ædrueligheden i vort Folk er en social Opgave, og ingen saadan lader sig løse ad Oplysningens Vej alene; her maa Oplysning og Lovgivning gaa Haand i Haand. Jeg skal ikke nærmere komme ind paa de sørgelige Følger, de alkoholiske Drikke føre ind over vort Samfund, men vil dog omtale et enkelt Forhold. Der er sikkert ingen, der vil benægte, at naar vi i sidste Rigsdagssamling maatte gaa til Oprettelsen af et Statspoliti, er det de alkoholiske Drikke, der ere Skyld deri. Aarsagen er de mange Voldsforbrydelser. (Alfred Christensen: Den gaar ikke, min Herre!). Det er den Begrun-